



Raad van de
Europese Unie

Luxemburg, 24 juni 2024
(OR. en)

11343/24

DEVGEN 93
FIN 584
NDICI 16
BUDGET 43
ACP 74
RELEX 861

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	24 juni 2024
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	11106/24
Betreft:	Tussentijdse evaluatie van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) - Conclusies van de Raad (24 juni 2024)

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over de tussentijdse evaluatie van het externe financieringsinstrument (NDICI) – Europa in de wereld, zoals goedgekeurd door de Raad tijdens zijn 4038e zitting van 24 juni 2024.

Conclusies van de Raad over de tussentijdse evaluatie van het externe financieringsinstrument NDICI – Europa in de wereld

1. De Raad is ingenomen met het verslag van de Commissie over de tussentijdse evaluatie van de externe financieringsinstrumenten voor het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027, dat onder meer gebaseerd is op een externe evaluatie en is opgesteld overeenkomstig artikel 42 van de verordening NDICI — Europa in de wereld (“de verordening”). De Raad is zich ervan bewust dat het na een uitvoeringsperiode van twee jaar nog te vroeg is om het effect op de ontwikkeling van partnerlanden grondig te beoordelen en benadrukt daarom dat het belangrijk is de uitvoering van het NDICI — Europa in de wereld te blijven volgen. De Raad neemt nota van het verslag van het Europees Parlement over de uitvoering van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld¹, en verzoekt de Commissie rekening te houden met de in het verslag geformuleerde aanbevelingen, met name wat betreft het coördinatiemandaat van de EU-delegaties en de behoefte aan een grotere zichtbaarheid.
2. De Raad is van oordeel dat het NDICI — Europa in de wereld over het algemeen geschikt is voor het beoogde doel en zijn doelstellingen verwezenlijkt. De Raad bevestigt de relevantie van de in artikel 3 van de verordening geformuleerde doelstellingen: het wereldwijd handhaven en uitdragen van de waarden, beginselen en fundamentele belangen van de Unie, om aldus bij te dragen aan het uitbannen van armoede, het bevorderen van democratie, de rechtsstaat, de eerbiediging van de mensenrechten, duurzame ontwikkeling en de bestrijding van klimaatverandering, alsmede het aanpakken van irreguliere migratie en gedwongen ontheemding, ook van de grondoorzaken daarvan; de bevordering van multilateralisme en de verwezenlijking van internationale verbintenissen, met name de Agenda 2030 en de daarin vervatte duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG’s) en de Overeenkomst van Parijs; en het bevorderen van sterkere partnerschappen op basis van wederzijdse belangen en eigen inbreng.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0374_NL.html

3. De Raad merkt op dat de huidige moeilijke geopolitieke context een Europese Unie vereist die haar ontwikkelings- en geopolitieke doelstellingen verwezenlijkt, de kernwaarden en -belangen van de EU wereldwijd bevordert en een antwoord biedt op de behoeften van de partnerlanden. In dit verband versterkt het NDICI — Europa in de wereld door zijn “policy-first”-benadering en versterkte partnerschappen de geopolitieke rol van de Unie. De Raad herinnert eraan dat mensenrechten, gendergelijkheid, democratische waarden en hoge normen, goede governance en transparantie, en de bestrijding van corruptie, essentiële elementen zijn voor het bevorderen van efficiëntie, transparantie en concrete resultaten van de ontwikkelingsinspanningen in de partnerlanden. NDICI — Europa in de wereld en de Global Gateway-strategie zijn belangrijke instrumenten voor de verwezenlijking van die doelstellingen via een Team Europa-aanpak.
4. De externe instrumenten van de EU zijn van vitaal belang om de samenhang tussen het ontwikkelings-, het buitenlands, het klimaat-, het milieu-, het handels-, migratie- en veiligheidsbeleid van de EU te versterken, en om de mondiale leidersrol, verantwoordelijkheid en solidariteit van de EU te belichten. In dit verband bevestigt de Raad dat er op het gebied van ontwikkeling behoefte is aan meer beleidssamenhang, gekoppeld aan de beginselen inzake doeltreffende ontwikkeling, om tot een effectievere ontwikkelingssamenwerking te komen en de specifieke doelstellingen van zowel NDICI-Europa in de wereld als Agenda 2030 te verwezenlijken. De Raad neemt nota van de resolutie van het Europees Parlement over beleidssamenhang voor ontwikkeling (PCD)² en van de aanbevelingen om een actieplan inzake PCD op te stellen om duidelijke doelstellingen te formuleren.
5. De Raad is ingenomen met de nauwere samenwerking tussen de diensten van de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de EU-lidstaten die door NDICI — Europa wordt gestimuleerd en herinnert aan zijn verklaring over de governance met betrekking tot NDICI — Europa in de wereld. Hij bevestigt opnieuw zijn cruciale rol bij het verstrekken van strategische sturing inzake beleidsdoelstellingen en -prioriteiten gedurende de uitvoering van het instrument en blijft vastbesloten die rol te handhaven en zijn sturing continu te blijven verbeteren. Daartoe verzoekt hij de Commissie tijdig en op regelmatige basis gedetailleerde informatie uit te wisselen. De strategische sturing omvat de algemene strategische keuzes voor de programmering, het gebruik van de pijler voor snelle respons en de mobilisering van de buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten, het toezicht op het optimale gebruik van middelen ten opzichte van de streefdoelen, en de wijze waarop de financiering van de Unie wordt aangewend om de doelstellingen van het instrument te verwezenlijken.

² [2021/2164\(INI\) - 14/03/2023 - Beleidsconferentie voor ontwikkeling \(europa.eu\)](#)

6. De Raad bevestigt dat het algemene kader voor de uitvoering van het NDICI — Europa in de wereld gevormd wordt door de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling en door zijn steun van de Agenda 2030, de Overeenkomst van Parijs en de actieagenda van Addis Abeba. De Raad dringt erop aan de nadruk te blijven leggen op de SDG's, met inbegrip van onderlinge verbanden, en met name op de SDG's waarmee te langzaam vooruitgang wordt geboekt, teneinde terug vaart te maken, en met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare groepen, de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling waar de behoeften het grootst zijn. Hij herinnert eraan dat het instrument moet bijdragen aan de collectieve doelstelling van de Unie om binnen het tijdsbestek van de Agenda 2030 0,7 % van het bruto nationaal inkomen (bni) als ODA te verstrekken.
7. De Raad erkent dat NDICI — Europa in de wereld weliswaar een veel groter thematisch en regionaal bereik heeft, maar in aanzienlijke mate bijdraagt tot de uitvoering van de Global Gateway-strategie, die ook een belangrijke rol moet spelen bij de verwezenlijking van de SDG's en de Overeenkomst van Parijs, met name door het bevorderen van sociale inclusie en duurzame menselijke ontwikkeling. Hij moedigt verdere reflectie aan over hoe het ontwikkelingseffect van NDICI — Europa in de wereld beter kan worden benut bij de uitvoering van de Global Gateway-strategie. De Raad neemt er nota van dat het waarborgen van de deelname van de particuliere sector, met name van het midden- en kleinbedrijf, een uitdaging blijft en roept de Commissie op extra inspanningen te leveren om dit cruciale element voor de uitvoering van deze strategie aan te pakken.
8. Met betrekking tot de resterende uitdagingen voor de doeltreffende uitvoering van NDICI — Europa in de wereld, zoals genoemd in het verslag en de externe evaluatie, benadrukt de Raad de volgende aspecten:
 - a. De Raad is het eens met de beoordeling van de Commissie dat NDICI-Europa in de wereld, **door verschillende externe financieringsinstrumenten van het MFK 2014-2020 samen te voegen**, de versnipperde opzet van de vorige financiële architectuur aanpakt. De Raad is ingenomen met de toegevoegde waarde die dit instrument biedt doordat het voorziet in een coherenter en geïntegreerd kader met programmeerbare en niet-programmeerbare pijlers, en in een uniforme rechtsgrondslag voor een groot deel van de externe interventies van de EU. De Raad verzoekt de Commissie de samenhang tussen haar interne en externe beleid en prioriteiten verder te verbeteren en rekening te houden met het effect van het EU-beleid op de partnerlanden.

- b. De Raad neemt er nota van dat met de stroomlijning van verschillende externe financieringsinstrumenten in NDICI — Europa in de wereld vooruitgang wordt geboekt op het gebied van **duidelijkheid, doeltreffendheid en transparantie van de EU-steun aan en -samenwerking met haar partnerlanden**. Ondanks deze verbeteringen verzoekt de Raad de Commissie om de resterende problemen aan te pakken. De Raad roept de Commissie op om iets te doen aan de toegenomen complexiteit voor lokale actoren en het maatschappelijk middenveld om deel te nemen aan en toegang te krijgen tot financiering van de programma's NDICI — Europa in de wereld.
- c. De Raad wijst erop dat de **governance van het externe optreden van de EU** in het kader van NDICI — Europa in de wereld weliswaar is verbeterd, maar dat verdere aanpassingen op basis van de geleerde lessen moeten worden overwogen. De Raad blijft vastbesloten zijn strategische sturing voort te zetten en onderstreept in dit verband het belang van tijdige uitwisseling van gestroomlijnde informatie door de Commissie en de EDEO, alsook van de beschikbaarheid van gegevens per land, per regio en per thematisch gebied, om de politieke besluitvorming beter te kunnen onderbouwen. Hij roept de Commissie ook op beter gebruik te maken van de mogelijkheden om overleg met de lidstaten te plegen binnen het comité voor NDICI – Europa in de wereld en de raad van bestuur van het EFDO+. Hij roept de Commissie en de EDEO op om de capaciteiten en deskundigheid te versterken en aan te passen, zowel in de EU-delegaties als in het hoofdkantoor, alsmede om de werkmethoden van de verschillende directoraten-generaal beter op elkaar af te stemmen en voorstellen te doen om het programmeringsproces te verbeteren en te stroomlijnen en daarbij de efficiency van NDICI — Europa in de wereld te verbeteren. De Raad is ingenomen met het voornemen van de Commissie om vanaf 2024 verslag uit te brengen over de operationele resultaten van NDICI — Europa in de wereld. Hij merkt ook op dat meer aandacht moet worden besteed aan de kwalitatieve analyse van de resultaten om de monitoring en evaluatie te verbeteren.

- d. De Raad is ingenomen met het feit dat het NDICI – Europa in de wereld ertoe bijdraagt dat de EU via een strategische, inclusieve, efficiënte en op maat gesneden aanpak **met alle partnerlanden kan samenwerken**, op basis van respect, gelijkwaardig partnerschap, gemeenschappelijke belangen en wederzijdse verantwoordingsplicht. De Raad prijst de toegenomen aandacht voor de gedeelde prioriteiten van de EU en de partnerlanden, alsook de “policy-first”-benadering van de externe samenwerking van de EU. Hij is met name ingenomen met de vooruitgang die is geboekt bij het stimuleren van sterkere partnerschappen met derde landen, ook met de landen van het Europees nabuurschapsbeleid, op basis van eigen inbreng met het oog op het bevorderen van stabilisatie, goed bestuur en de opbouw van veerkracht. Op basis van deze beginselen onderstreept de Raad het belang van een beleidsdialoog met partnerlanden, in overeenstemming met de onderscheiden nationale ontwikkelingsstrategieën, met inbegrip van het plaatselijk maatschappelijk middenveld en lokale en regionale autoriteiten, en erkent hij de noodzaak van meer eigen inbreng en afstemming, uitgaande van wederzijdse belangen en gedeelde waarden. Wat de op stimulansen gebaseerde aanpak betreft, verzoekt de Raad de Commissie voorstellen in te dienen om de in het verslag beschreven tekortkomingen aan te pakken.
- e. In dit verband moeten de mogelijkheden voor meer **strategische outreach**, waaronder communicatie, dialoog en de organisatie van politieke bezoeken op hoog niveau en Team Europa-missies, verder worden onderzocht, voortbouwend op de lessen die in het verslag worden genoemd. Dit moet ook het inzicht van de partners in de mogelijkheden die door het instrument worden geboden, ondersteunen. De Raad roept de leden van Team Europa op meer inspanningen te leveren om de lokale betrokkenheid te versterken, met name van gemeenschappen, lokale en regionale autoriteiten, en maatschappelijke organisaties.
- f. Wat de **Team Europa-aanpak** betreft, is de Raad ingenomen met de toegenomen collectieve betrokkenheid van Europese actoren bij de externe samenwerking van de EU, waarbij de leden van Team Europa op basis van inclusiviteit hun kennis en deskundigheid delen en erop voortbouwen, en herinnert hij aan de conclusies van de Raad van 21 november 2023 over de Team Europa-aanpak. De Raad verzoekt de leden van Team Europa de synergieën tussen de samenwerking op EU-niveau en de bilaterale samenwerking verder te versterken, en legt de nadruk op de noodzaak van intensiever, regelmatig, inclusief en inhoudelijk overleg, met name op nationaal niveau, waarbij tevens wordt gezorgd voor de deelname van de lidstaten die niet ter plaatse aanwezig zijn. De Raad is ermee ingenomen dat Team Europa-initiatieven belangrijke onderdelen worden van de Team Europa-aanpak en van de uitvoering van het NDICI – Europa in de wereld.

- g. De Raad is van oordeel dat het **beginsel van “geografisering”**, namelijk het versterken van de geografische pijler als belangrijkste benadering voor de uitvoering, heeft bijgedragen tot een betere gerichtheid van de inspanningen van de EU op de prioriteiten van de partnerlanden, door middel van een sterkere dialoog en overleg, en een beter gebruik van aanvullende middelen, zoals de thematische pijler, die essentieel is om specifieke horizontale uitdagingen aan te pakken. In dit verband benadrukt de Raad dat een regionaal en thematisch evenwichtige aanpak moet worden gehandhaafd, en dringt hij er bij de Commissie op aan de synergie tussen nationale, regionale en thematische programma’s en de steun voor mondiale collectieve goederen verder te verbeteren, in nauw overleg met Team Europa-actoren en partnerlanden en, in voorkomend geval, met regionale organisaties. De Raad erkent dat thematische programma’s essentiële aanvullende financiering bieden voor geografische programma’s om mondiale uitdagingen aan te pakken.
- h. De Raad benadrukt het belang van een sterke en gecoördineerde betrokkenheid van Team Europa in **kwetsbare contexten** en is ingenomen met de verscheidenheid aan instrumenten die het NDICI – Europa in de wereld daartoe biedt, onder meer via de pijler voor snelle respons. In dit verband herinnert hij eraan dat steun voor “vrede, stabiliteit en conflictpreventie” en voor veiligheid een transversale prioriteit is van het NDICI – Europa in de wereld, ook in geografische pijlers. De Raad moedigt de Commissie derhalve aan de verbanden tussen flexibelere crisisrespons en ontwikkeling op langere termijn te verbeteren, alsook een sterkere samenhang met de GVDB-instrumenten, in overeenstemming met de geïntegreerde EU-aanpak van externe conflicten en crises. In dit verband is het van cruciaal belang dat de kaders voor veiligheid en de rechtsstaat worden ondersteund om duurzame vrede en ontwikkeling tot stand te brengen. Dit omvat het ondersteunen van juridische en justitiële hervormingen, het versterken van de menselijke veiligheid en het bevorderen van inclusieve vredesprocessen en inclusieve instellingen. De Raad roept de Commissie en de EDEO op kwetsbare bevolkingsgroepen in kwetsbare contexten te blijven ondersteunen bij het versterken van de weerbaarheid door middel van een doeltreffendere, flexibelere, inclusievere, op partnerschap gebaseerde, alomvattende, duurzame en conflictbewuste aanpak en herhaalt dat de lidstaten hierbij nauw moeten worden betrokken. Dit moet de samenhang en flexibiliteit van de desbetreffende instrumenten verhogen, door optimaal gebruik te maken van lokaal onderbouwde conflictbeoordelingen als basis voor gezamenlijke analyse, en door het verband tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede te versterken, door lokaal geleide ontwikkeling te bevorderen en regionale benaderingen te bestuderen. Om tot een coherenter betrokkenheid te komen, benadrukt de Raad dat er behoefte is aan meer systematische coördinatie tussen de EU-instellingen en de lidstaten. De Raad blijft zich inzetten voor een meer gezamenlijke respons in fragiele contexten.

- i. De Raad onderstreept het belang van het behoud van de **toegenomen flexibiliteit**, die is ingevoerd door het NDICI – Europa in de wereld en die haar relevantie heeft bewezen, met name tijdens de aanpak van de reeks ongekende en aanhoudende crises. De Raad neemt echter met grote bezorgdheid nota van het hoge niveau van mobilisatie van de buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten tot nu toe. De Raad is van oordeel dat de modaliteiten, criteria en richtsnoeren voor de inzet van deze flexibiliteit moeten worden verbeterd en dat de Raad duidelijker en tijdig sturing moet geven. Hij verzoekt de Commissie derhalve gezamenlijk na te denken over een beter gebruik van de buffer en andere flexibele elementen van het instrument. Hij onderstreept dat waar mogelijk programmeerbare financieringsopties moeten worden gebruikt.
- j. De Raad herinnert aan het belang van alle **streefdoelen en financiële middelen**, en benadrukt hoe belangrijk zij zijn om te waarborgen dat de toepassing van het NDICI – Europa in de wereld bijdraagt tot de beleidsdoelstellingen van de EU en zich blijft inzetten voor streefdoelen in het volgende externe financieringsinstrument. In dit verband bevestigt de Raad met name dat ten minste 93 % van de financiering van het NDICI – Europa in de wereld moet worden gemeld als officiële ontwikkelingshulp, waarvan ten minste 20 % moet bijdragen aan sociale inclusie en menselijke ontwikkeling. Hij neemt nota van de beoordeling van de Commissie dat het NDICI – Europa in de wereld over het algemeen op schema ligt om de uitgavendoelstellingen te halen, maar roept op tot meer inspanningen om alle doelstellingen uiterlijk 2027 te halen en verzoekt de Commissie concrete stappen te voor te stellen. De Raad onderstreept met name hoe belangrijk het is dat de klimaat- en gendergelijkheidsdoelstellingen worden gehaald, aangezien deze momenteel niet op schema liggen. De Raad moedigt verdere investeringen aan in deskundigheid en capaciteitsopbouw bij EU-delegaties en hoofdkwartieren om markers toe te passen, strenger toezicht te houden op de doelstellingen en gegevens strategischer te gebruiken.

k. De Raad is ingenomen met het potentieel van het **Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO+)**, met name wat betreft het hefboomeffect voor publieke en particuliere investeringen en het verbeteren van de toegang tot financiering in partnerlanden. Het NDICI – Europa in de wereld heeft de bijdrage van financiële instellingen aan het externe optreden van de EU verder versterkt. De Raad benadrukt de noodzaak om conform te zijn aan de duurzameontwikkelingsdoelstellingen en is ingenomen met het feit dat het EFDO+ bijdraagt tot de verwezenlijking van de Agenda 2030 door duurzame en inclusieve economische en sociale ontwikkeling in de partnerlanden te bevorderen. Hij onderstreept de belangrijke rol van EU-blending bij het maximaliseren van de ontwikkelingsresultaten. Wat de bijzondere aandacht van het EFDO+ voor de minst ontwikkelde landen en kwetsbare contexten betreft, merkt de Raad op dat er nog steeds uitdagingen blijven bestaan en dat in dit verband verder moet worden nagedacht. Het verslag van de deskundigengroep op hoog niveau inzake duurzame financiering in laag- en middeninkomenslanden is in dit verband belangrijk. De Raad benadrukt de rol van de strategische raad van het EFDO+ bij het geven van strategische sturing. Hij verzoekt de Commissie na te denken over het verder vergroten van de impact van het EFDO+, het sluiten van contracten te versnellen, de uitvoering van en het toezicht op de begrotingsgaranties te vergemakkelijken en de betrokkenheid van lokale belanghebbenden te verhogen. De Raad is ingenomen met de nauwere banden met financiële instellingen en benadrukt dat de diversiteit, ervaring en mandaten van de financiële instellingen als onderdeel van de Europese financiële architectuur voor ontwikkeling (EFAD) een meerwaarde kunnen bieden voor het Europees beleid voor ontwikkelingssamenwerking, en moedigt een intensievere samenwerking tussen Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen aan. De Raad ziet uit naar de bespreking van het advies van de Europese Rekenkamer over de garantie voor extern optreden, overeenkomstig artikel 42, lid 5, van de verordening NDICI – Europa in de wereld.

9. De Raad benadrukt dat snel uitvoering moet worden gegeven aan de aanbevelingen van Speciaal verslag nr. 14/2023 van de Europese Rekenkamer over de programmering van het NDICI – Europa in de wereld, en herinnert aan zijn conclusies van 21 november 2023 daarover.

10. Met betrekking tot de tussentijdse evaluatie van het NDICI – Europa in de wereld ziet de Raad uit naar een dialoog met de Commissie en roept hij op tot een transparant proces, rekening houdend met de conclusies van de tussentijdse evaluatie, in overeenstemming met artikel 16 van de verordening. Hij herinnert aan de conclusies van de Europese Raad van 1 februari 2024 over de tussentijdse herziening van het MFK.

11. De Raad benadrukt dat lering moet worden getrokken uit zowel het verslag van de Commissie als uit het onafhankelijke verslag over de tussentijdse evaluatie, alsook uit de ervaringen van de lidstaten, als input voor de besprekingen over de opvolger van het instrument in het kader van het volgende MFK.
12. De Raad ziet uit naar de uitvoering van zijn strategische richtsnoeren en moedigt het gebruik van het NDICI – Europa in de wereld aan om de impact van Team Europa op ontwikkeling en vrede verder te maximaliseren en tegelijkertijd bij te dragen aan de geopolitieke rol van de EU.
-